

(*)Facultade de Bioloxía

Presentación

<http://bioloxia.uvigo.es/en/faculty/presentation>

Dean Team

(*)
<http://bioloxia.uvigo.es/gl/facultade/equipo-decanal>

Web

<http://bioloxia.uvigo.es/en/>

Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato, Formación Profesional y Enseñanzas de Idiomas. Especialidad: Lenguas y Literaturas. Lenguas Extranjeras

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V02M066V09101	Guidance and Tutorial Function	1st	3.5
V02M066V09102	Psychological Development of Learning in Secondary Education	1st	4.5
V02M066V09103	Curriculum Design and the Organisation of Educational Centers	1st	4.5
V02M066V09104	An Educational System and Education in Values	1st	3.5
V02M066V09230	Foreign Languages in the Spanish and International Context	1st	8
V02M066V09231	Didactics of Teaching Foreign Languages	2nd	12
V02M066V09232	Strategies for Teaching Innovation in the Field of Foreign Languages	1st	6
V02M066V09301	Internships	2nd	12
V02M066V09401	Final Year Dissertation	2nd	6

IDENTIFYING DATA

Guidance and Tutorial Function

Subject	Guidance and Tutorial Function			
Code	V02M066V09101			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato, Formación Profesional y Enseñanzas de Idiomas. Especialidad: Lenguas y Literaturas. Lenguas Extranjeras			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3.5	Mandatory	1st	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Doval Ruiz, María Isabel			
Lecturers	Doval Ruiz, María Isabel			
E-mail	mdoval@uvigo.es			
Web				
General description	(*)The subject "Guidance and Tutoring Function" is part of the common module of the Master's Degree in Secondary Education Teaching, Baccalaureate, Vocational Training, and Language Teaching.			
The curricular content of this subject aims to be an effective, practical, and operational tool for the student - future teacher - by addressing the processes of guidance and tutoring in daily educational work, as well as establishing tutoring action plans and programs based on an inclusive and highly personalized educational approach in collaboration with teaching teams, students, and families.				

Training and Learning Results

Code	
B1	
B4	
B6	
B7	
B9	
B11	
B18	
C1	(*)Coñecer as características dos estudiantes, os seus contextos sociais e motivacións.
C2	(*)Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudiantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.
C3	(*)Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
C4	(*)Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudiantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.
C7	(*)Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.
C8	(*)Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.
C9	(*)Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
C10	(*)Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C12	(*)Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.
C13	(*)Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
C19	(*)Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
C21	(*)Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudiantes.
C22	(*)Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.

C24	(*)Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
C25	(*)Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
C30	(*)Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C31	(*)Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	(*)Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	(*)Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	(*)Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarios

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
(*)Comprender a organización e a estrutura do Plan de Acción Titorial para un centro de ensinanza secundaria.	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18 C2 C4 C7 C12 C21 C25 D2
Be able to purchase real signals using specific hardware.	C22
(*)Deseñar e aplicar estratexias e programas de atención á diversidade do alumnado, así como de apoio ás familias. saber saber facer A3	C1 C4 C9 C10 C12 D1 D3
(*)Comprender a organización e a estrutura do Plan de Acción Titorial para un centro de ensinanza secundaria saber facer Saber estar / ser A3 A6 A7 A10 A11 A15 A16 A21 A25 A27 A31 A37 A42 A49 B1 B2	C3 C7 C9 C13 C19 C24 C31 D1 D2

(*)Deseñar e aplicar estratexias e programas de atención á diversidade do alumnado, así como de apoio ás familias.	B1
saber	B4
saber facer	B6
A3	B7
A6	B9
A7	B11
A8	B18
A10	C1
A15	C3
A19	C4
A22	C9
A27	C10
A28	C12
A30	C30
B1	D1
B3	D3
<hr/>	
(*)Coñecer e aplicar algunas técnicas e instrumentos de traballo a emplegar na realización da labor titorial.	B1
saber	B4
saber facer	B6
A8	B7
A9	B11
A11	B18
A16	C4
A17	C7
A18	C21
A22	C30
A25	C31
A31	D1
A39	D3
A48	
A49	
<hr/>	
(*)Promover e manter a comunicación coa familia e o entorno. informando e asesorando nos diversos ámbitos da orientación e a acción titorial.	B1
saber	B4
saber facer	B6
A15	B7
A25	B9
A26	B11
A28	B18
A29	C7
A30	C8
B1	C9
B3	C10
	C12
	D1
	D3
<hr/>	

Contents

Topic

1.- Conceptual bases of the disciplinary field.	1.1Concept and principles of orientation. The function *titorial: concept and contents.
2.- Legislative bases of the orientation and function *tutorial.	2.1Of the organic laws to the decree 120/1998 and the order that develops it. Other disposals related with the orientation and the *titoría: regulations of centres, curriculum, evaluation *psicopedagógica and attention to the diversity
3.- Diagnostic, prevention and intervention in the difficulties of learning and of the attention to the diversity.	3.1Functions of the diagnostic in the secondary education: preventive and corrective. Diagnostic and attention to the diversity. The diagnostic in the difficulties of learning
4.- Programs and strategies of intervention for *aattention to the diversity.	4.1Programs of intervention in the attention to the diversity and main didactic strategies.
5.- Measures of attention to the diversity and curricular adaptations.	5.1common Measures of attention to the diversity. Extraordinary measures of attention to the diversity
6.- Design and development of the Plan of Action *Titorial. Strategies and technical of orientation in the design, execution and evaluation of #a PAT in secondary education. the *tutoría.	6.1Concept of plan of action *titorial stop the secondary education. Activity *orientadora of the professor *titor, strategies and technical.

7.- The participation of the families in centres and 7.1The relation family and professors *titores. The families in the takes of his orientation.

Planning	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentation	2	4	6
Discussion Forum	0	2	2
Lecturing	8	16	24
Seminars	0	2	2
Introductory activities	1.5	0	1.5
Mentored work	4	8	12
Essay	0	40	40

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	Description
Presentation	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudiantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Discussion Forum	Activity developed in a half virtual in the that debate diverse subjects related with the academic field and/or professional.
Lecturing	Exhibition by part of the professor of the contained envelope to subject object of study, bases *teóricase/or guidelines of one work, exercise or project to develop pole student.
Seminars	Glimpsed that the student keeps with the teaching staff of the subject for *asesoramento/development of activities of the subject and of the process of learning.
Introductory activities	Activities *encamiñadas to take contact and gather information envelope the students, as well as present the subject.
Mentored work	The student develops exercises or projects in the low classroom the guidelines and supervision of the professor. It can be linked his developments with autonomous activities of the student.

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Mentored work	Realization of works and derivative activities of the contained of the subject.

Assessment		Description	Qualification	Training and Learning Results
Presentation		Exhibition by part of the students in front of it teaching and/or a group of students of one fear on contents of the subject or of the resulted of one work, exercise, project... Can be carried out of individual way or in group.	10	B1 C1 D1 B4 C2 D2 B6 C3 D3 B7 C4 B9 C7 B11 C8 B18 C9 C10 C12 C21 C24 C25 C30 C31
Discussion Forum		Activity developed in a half virtual in the that debate diverse subjects related with the academic field and/or professional.	10	C25 D3 C31

Mentored work	The student develops exercises in the low classroom the guidelines and supervision of the professor. It can be linked his development with autonomous activities of the student.	40	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18 C10 C21 C24 C25 C30 C31	C1 C2 C3 C4 C7 C8 C9 C10 C21 C24 C25 C30 C31	D1 D2 D3
Essay	The student presents the result obtained in the manufacture of one document envelope to thematic of the subject, in the preparation of seminars, investigations, memories, essays, summaries of readings, conferences, etc. Can be carried out of individual way or in group, of oral form or writing	40	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18 C10 C12 C21 C24 C25 C30 C31	C1 C2 C3 C4 C7 C8 C9 C10 C12 C21 C24 C25 C30 C31	D1 D2 D3

Other comments on the Evaluation

CONTINUOUS ASSESSMENT:

This master's program has a face-to-face teaching modality; therefore, attendance to class and completion of classroom work are mandatory for continuous assessment. Attendance must be at least 80%, allowing for a 20% absence rate.

To pass the subject, students must obtain at least 50% of the qualification in each assessment.

GLOBAL ASSESSMENT

Students who cannot follow the continuous assessment will take a test on the subject's contents on the date set in the master's program calendar for official exams. This test will account for 100% of the final grade. The details and characteristics of this test will be specified by the faculty on the day of the subject presentation or during a personal consultation.

Those students who do not pass the tests or activities subject to assessment can retake them in the July session, where the competencies not acquired in the first opportunity will be evaluated.

The official assessment dates for the subject can be consulted on the Master's program website under the "exams" section.

In line with the inclusive nature that characterizes the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE (PAT) program.

Sources of information

Basic Bibliography

Álvarez, M. e Bisquerra, R., **Orientación educativa**, Wolters Kluwer, 2012

Arnaiz, P. e Isus, S., **La tutoría, organización y tareas**, Graó, 2008

Expósito, J. (Coord.), **La acción tutorial en la Educación Actual**, Editorial Síntesis, 2014

Gallego, S. e Riart, J. (coord.), **La tutoría y la orientación en el siglo XXI: nuevas propuestas**, Octaedro, 2006

Giner Tarrida, A., **La tutoría y el tutor: estrategias para su práctica**, Horsori, 2008

Torrego, J. C. (coord.), **La tutoría en los centros educativos**, Graó, 2014

Complementary Bibliography

Ballesteros, M. e Outros, **Las competencias del profesorado para la acción tutorial**, CISSPRAXIS, 2002

Bisquerra, R. (Coord.), **La práctica de la orientación y la tutoría**, CISSPRAXIS, 2002

Cobos, A., **Manual de orientación educativa. Teoría y práctica de la Psicopedagogía**, Narcea, 2022

Gallego, S. e Riart, J., **La tutoría y la orientación en el siglo XXI: nuevas propuestas**, Octaedro, 2006

Riart Vendrell, J., **Manual de tutoría y orientación en la diversidad**, Pirámide, 2007

Xunta de Galicia, **A orientación educativa e profesional en Galicia**, Xunta de Galicia, 2000

Recommendations

IDENTIFYING DATA**Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario**

Subject	Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario			
Code	V02M066V09102			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Lingua Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Alfonso Gil, Sonia			
Lecturers	Alfonso Gil, Sonia			
E-mail	soalgi@uvigo.es			
Web				
General description	A presente materia ten un carácter básico e común para tódalas especialidades do posgrao de Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Sitúase no primeiro cuatrimestre do primeiro curso e facilita a comprensión das chaves do desenvolvemento humano e os cambios que teñen lugar nos procesos físicos e psicolóxicos (cognición, lingua, personalidade, etc.) ó longo do período da adolescencia. Estes coñecementos son fundamentais na formación de mestres da etapa secundaria xa que representan unha ferramenta indispensable para poder contribuír ó desenvolvemento dos adolescentes a través dunha axeitada planificación dos seus procesos de aprendizaxe.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

- B9 Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos
- B16 Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
- B18 Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.
- C1 Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
- C2 Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.
- C3 Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
- C4 Identificar e planificar a resolución de situacóns educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.
- C21 Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
- C26 Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
- D3 Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarios

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade, e respecto diso aos dereitos humanos.	B9 B18 C1 C2 C3 C4 C21 D3

Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais	B16 B18 C21 C26 D3
--	--------------------------------

Contidos

Topic

1. FUNDAMENTOS DO COMPORTAMENTO HUMANO, DESENVOLVEMENTO E EDUCACIÓN	Psicoloxía Psicoloxía do desenvolvemento Psicoloxía da Educación Comportamento humano
2. PSICOLOXÍA DO DESENVOLVEMENTO	Cambios corporais e desenvolvemento na adolescencia. Desenvolvemento cognitivo na adolescencia. Desenvolvemento afectivo-social na adolescencia
3. PSICOLOXÍA DA EDUCACIÓN	Enfoques conductuais da aprendizaxe na Educación Secundaria. Enfoques cognitivos e socio-culturais da aprendizaxe na Educación Secundaria. Factores Intrapessoais da Aprendizaxe: procesos e estratexias de aprendizaxe, motivación educativa, autoconcepto e procesos metacognitivos. Factores Interpersoais da Aprendizaxe: a interacción alumno-alumno e a interactividade profesor-alumnos.
4. DIFICULTADES DE APRENDIZAXE E INTERVENCIÓN PSICOEDUCATIVA	Necesidades Específicas de Apoyo Educativo Dificultades específicas de Aprendizaxe en Lectura, escritura e cálculo Necesidades Educativas Especiais TDAH

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección magistral	8	12	20
Resolución de problemas de forma autónoma	2	37.5	39.5
Trabajo tutelado	12	10	22
Exame de preguntas objetivas	1	30	31

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección magistral	A profesora explica e resolve dúbidas relacionadas con cada un dos bloques temáticos da materia
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades relacionadas coa materia nas que se plantean problemas ou exercicios para resolver de forma autónoma.
Trabajo tutelado	Actividades e prácticas para resolver de forma individual ou en grupo sobre contidos da materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección magistral	A profesora atende e resuelve dúbidas relacionadas con los bloques temáticos de forma presencial o a través de tutorías y correo electrónico.
Resolución de problemas de forma autónoma	A profesora atende e resuelve dúbidas sobre los problemas planteados de forma presencial o a través de tutorías y correo electrónico.
Trabajo tutelado	A profesora atende e resuelve dúbidas sobre la realización de los trabajos de forma presencial o a través de tutorías.
Tests	Description
Exame de preguntas objetivas	A profesora resuelve dúbidas durante la realización de la prueba y también en las sesiones previas a la realización de la misma de forma presencial.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
--	-------------	---------------	-------------------------------

Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades relacionadas coa materia nas que se plantean problemas ou exercicios para resolver de forma autónoma	40	B9 B16 B18	C1 C2 C3 C4 C21 C26	D3
Traballo tutelado	Actividades e prácticas para resolver de forma individual ou en grupo sobre contidos da materia	30	B9 B16 B18	C1 C2 C3 C4 C21 C26	D3
Exame de preguntas obxectivas	Entre 20 a 40 preguntas tipo test con tres opcións de resposta.	30	B9 B16 B18	C1 C2 C3 C4 C21 C26	

Other comments on the Evaluation

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización do traballo para a avaliación continua é obligatoria. Esta asistencia debe ser, a lo menos do 80% estando admitido faltar ó 20 % da presencialidade.

Os prazos das entregas das actividades, traballos, etc. serán comunicados polo profesorado na clase e/ou en moovi, e tamén é necesario cumplirlos para ser cualificados na avaliación continua. Para aprobar a modalidade de [avalaiación continua], os/as estudiantes deberán ter aprobada cada metodoloxía e proba de avaliación.

O alumnado que non supere a materia por avaliación continua terá unha proba de avaliación global, ao redor dos contidos nucleares da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba de avaliación global suporá o 100% da puntuación e os seus pormenores e características serán concretadas polo profesorado ao alumnado o día da presentación da materia e cando se faga a consulta persoalmente.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Berger, S.K., **Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia**, Panamericana, 2016

Caballero, M., **Neuroeducación en el currículo**, Pirámide, 2019

Coll, C., **Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la Educación Secundaria**, Graó, 2010

Lou, M.A., **Atención a las necesidades educativas específicas. Educación Secundaria**, Pirámide, 2011

Santrock, J.W., **Psicología de la educación**, McGraw-Hill, 2011

Martín, C. y Navarro, J.I., **Psicología para el profesorado de Educación Secundaria y Bachillerato**, Pirámide, 2011

López-Escribano, C., Aguado-Orea, J. y Solbes-Canales, I., **Psicología de la Educación**, Síntesis, 2020

Complementary Bibliography

La Prova, A., **La práctica del aprendizaje cooperativo**, Narcea, 2017

Martín, C. y Navarro, J.I., **Psicología del desarrollo para docentes**, Pirámide, 2009

Masats, D. y Nussbaum, L., **Enseñanza y aprendizaje de lenguas extranjeras en Educación Secundaria Obligatoria**, Síntesis, 2016

Woolfolk, A.E., **Psicología Educativa**, Prentice Hall Hispanoamericana, 2006

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Prácticas Externas/V02M066V09301

Traballo Fin de Máster/V02M066V09401

IDENTIFYING DATA**Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos**

Subject	Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos			
Code	V02M066V09103			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Galego			
Department				
Coordinator	Pino Juste, Margarita Rosa			
Lecturers	Pino Juste, Margarita Rosa			
E-mail	mpino@uvigo.es			
Web				
General description	El currículum es el eje sobre el que se desarrolla la labor educativa, tanto en los aspectos conceptuales (concepciones, componentes, niveles, etc.) como en los procedimientos (procesos de diseño, puesta en práctica, evaluación, etc.). De ahí la importancia del dominio de los contenidos que vamos a trabajar en este módulo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
B2	Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudiantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplícalaa aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construcción dun futuro sustentable.
B10	Deseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.
B17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.
B18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidas.
C4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudiantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.
C9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
C13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarios

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Dominar as diferentes técnicas e tipos de avaliação e responsabilizarse cos procesos avaliativos.	B2
	B3
	B4
	B7
	B10
	B17
	B18
	C4
	C9
	C13
	C31
	D1
	D2
	D3

Contidos

Topic

1. Bases conceptuais e lexislativas.	Curriculum e teorías curriculares Orientacións teóricas do currículum Modelos de currículum Bases lexislativas
2. Organización de centros Educativos	Organización do Alumnado Organización do profesorado e liderazgo Órganos Colexiados do centro escolar Documentos Institucionais
3. Compoñentes didácticos	Competencias Obxectivos: Tipos e redacción Contidos: Selección e secuenciación Metodoloxía: principios e estratexias Actividades: organización da aula e secuenciación das actividades Recursos didácticos Avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	10	20	30
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	20	20
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	14	14
Lección maxistral	11.5	22	33.5
Traballo	0	2.5	2.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Durante as clases presenciais realizaranse exercicios concretos coa finalidade de que o alumnado adquira a consolidación de determinados procedimentos que máis tarde deberán formalizar de forma autónoma no proxecto. Cada alumno presentará ao final do curso as seguintes evidencias: 1.- Redacción dunha orde do día dunha reunión de departamento 2.- Redacción dun acta dunha reunión semanal de departamento 3.- Diseño dunha unidad didáctica facendo especial fincapé nos apartados de metodoloxía e avaliación 4.- Glosario de términos e mapa conceptual de documentos traballados (Máximo cinco folios) Os coñecementos conceptuais valoraranse cunha proba obxectiva.

Aprendizaxe baseado en Utilizarase como metodoloxía base o Aprendizaxe Basado en Proyectos ou Project Based Learning (PBL). Tratase dunha metodoloxía didáctica que utiliza metodoloxías activas e colaborativas cuio obxectivo é que o alumnado alcance o dominio duns contidos mediante a realización dun proxecto diseñado polo profesor.

- Siguiendo a Edwards (2000) o proceso para levar a cabo o deseño por proxectos é o seguinte:
- * Planificación da investigación
  - * Selección do tema
  - * Recollida da información
  - * Aplicación
  - * Análise de datos
  - * Informe
  - * Seguimento e evaluación

O proxecto consistirá na elaboración dunha unidade didáctica que se realizará individualmente ó longo do curso. Cada elemento curricular desta unidade terá un apartado teórico de fundamentación e análise que se realizará a través de consultas documentais e bibliográficas e tamén um apartado de diseño curricular. As diferentes fases do proxecto concretaranse nun produto escrito no ordenador para incorporar na plataforma. A profesora ofrecerá posibles temáticas para a unidade didáctica.

A elaboración do proxecto terá varias fases que coinciden co deseño dos elementos curriculares dunha unidade didáctica.

Para desenvolver o proxecto o alumnado terá en conta as explicacións teóricas da profesora e o traballo en equipo cos compañeiros donde se realizará unha retroalimentación do proceso para correxir o antes posible os posibles erros no desenvolvemento do proxecto

Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Realizaranse prácticas autónomas a través de diferentes plataformas didácticas
Lección magistral	Durante las sesiones magistrales realizaránse las explicaciones teóricas del tema y se aclararán las dudas surgidas durante la elaboración del proyecto. El alumnado dispondrá de un texto base de guía y ayuda.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Trabajo tutelado	Nas actividades de aula realizaránse tareas prácticas sobre el diseño y organización de los elementos curriculares que el alumnado deberá presentar en su proyecto personalizado, así como actividades de gestión y organización de un centro educativo.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Este proyecto tendrá como finalidad la programación de una unidad didáctica integradora innovadora utilizando técnicas metodológicas activas y participativas.

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Trabajo tutelado	Calificaránse las actividades realizadas en el aula para realizar una retroalimentación positiva y mediante un examen tipo test comprobándose la consolidación de las aprendizajes.	30	B2 B7 B17	C13 C31 D1 D2 D3
Aprendizaxe baseado en proxectos	Cada alumno presentará la programación de una unidad didáctica. Poderá elegir la temática y el curso de implementación.	70	B3 B4 B7 B10 B18	C4 C9 D1 D2 D3

Other comments on the Evaluation

A evaluación desta materia desenvólvese en varios niveis e dimensións. Partindo do marco xeral das competencias, é dicir, das capacidades, a evaluación tentará recoller e valorar aqueles aspectos relacionados co alumnado respecto de: o campo dos coñecementos, o campo dos procedementos, o campo actitudinal e campo relacional. Entendemos que o equilibrio estará en que o alumnado sexa capaz de dominar estas catro grandes dimensións que dalgunha forma contribuirá a que se me for de maneira integral. A evaluación está deseñada en función das seguintes características: formativa, continua, integral e final. Por tanto, afecta a todo o proceso de ensino-aprendizaxe. A evaluación do proxecto terá dous aspectos: por unha banda a xustificación teórica dos distintos elementos curriculares traballados e por outro o seu deseño. Para avaliar o proxecto seguiranse as seguintes normas:

- 1.- Utilización dos coñecementos disponíveis nos documentos traballados na aula para contrastar as propias ideas, apoialas e fundamentalas. Comprensión das ideas básicas contidas nos materiais utilizados e analizados.
- 2.- Expresar correctamente as ideas propias, argumentadas e demostrar capacidade de escucha e receptividade.

- 3.- Crítica razoada de posicións e feitos fundamentados con argumentos utilizando un vocabulario técnico propio da materia.
- 4.- Claridade expositiva, habilidades de comunicación, estrutura da presentación traballada na aula.
- 5.- Estrutura lóxica das ideas. 6.- Utilización e manexo das TIC.
- 7.- Adecuación e coherencia entre as actividades prácticas e os contidos teóricos.
- 8.- Calidade das achegas e expresións de ideas innovadoras, contribucións no traballo en grupo, compromiso nas diferentes tarefas.
- 9.- Formulación dos obxectivos didácticos, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 10.- Selección do tema, secuenciación dos contidos o longo da unidade didáctica, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 11.- Selección das actividades, creatividade na súa elaboración, adecuación a idade e a temporalización..
- 12.- Deseño innovador de recursos.
- 13.- Selección das estratexias de avaliación: actividades de avaliación, tipos e técnicas de avaliación, deseño de instrumentos, etc.

O seguimento dos grupos de traballo convértese nunha ocasión privilexiada para introducir, por parte da profesora, aspectos actitudinais (cooperación, responsabilidade profesional, motivación polo traballo de mestre, etc.). Do mesmo xeito, nalgúns fases do proxecto pídeselle ao alumnado que valoren o seu propio traballo (autoavaliación) ou o traballo dos demais compañeiros (coavalidación) para facer unha retroalimentación do proceso que permita resolver os erros na aprendizaxe o antes posible.

- Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización do traballo para a avaliación continua é obligatoria. Esta asistencia debe ser, alomenos, do 80 % estando admitido faltar ao 20 % da presencialidade. Para a avaliación continua haberá tres probas compostas por dous traballos (35%+35%) e un examen (30%), tendo que obter alomenos o 50% da puntuación en cada unha para realizar o cómputo total.
- Os prazos das entregas das actividades, traballos, etc. serán comunicados polo profesorado na clase e/ou na plataforma de teledocencia e tamén é necesario cumplirlos para ser cualificados na avaliación continua ou final.
- O alumnado que non supere a materia por avaliación continua terá unha proba de avaliación final, ao redor dos contidos nucleares da materia, na data marcada no calendario do máster para os exámenes oficiais. Cabe resaltar que está proba estará composta polos mesmos traballos realizados durante o curso; é dicir dous traballos (35%+35%) e un examen (30%). En caso de superar unha das probas da materia (traballos ou exame) conservarase a súa calificación dentro do mesmo curso académico, pero na Acta académica figurará como non superada e colocarase a media resultante da puntuación global obtida (atendendo previamente a súa respectiva ponderación).

Máis información sobre o proceso de avaliación así como sobre o tipo de exame, as orientacións para a realización do traballo, data de entrega, etc. será facilitada baixo demanda do alumnado que precise, ao non poder superar a materia por avaliación continua.

Para a AVALIACIÓN FINAL (GLOBAL) o estudiante presentará, por tanto, as mesmas actividades que durante a avaliación continua.

Na web do mestrado poden consultarse as datas do exame oficial: <http://mpe.uvigo.es/index.php?lang=es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

CANTÓN MAYO, I. y PINO JUSTE, M.R., **Diseño y desarrollo del currículum.**, Alianza editorial.,

CANTÓN MAYO, I. Y PINO JUSTE, M., **Organización de centros educativos en la sociedad del conocimiento**, Alianza,

Complementary Bibliography

ANTÚNEZ, S. Y GAIRÍN, J., **La organización escolar. Práctica y fundamentos.**, GRAO,

---

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Sistema Educativo e Educación en Valores**

Subject	Sistema Educativo e Educación en Valores			
Code	V02M066V09104			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández González, María Reyes			
Lecturers	Fernández González, María Reyes			
E-mail	ofoe-to@uvigo.es			
Web				
General description	<p>Toda práctica educativa de intervención educativa funda as súas raíces no sistema de ideas, procedementos e valores que os seus fins lle asignan. A posición dunha profesional do campo educativo que quere educar sen ter unha teoría clara e definida da educación sería tan irracional como a de aquel que quere guiar alguén sen saber de onde parte, por onde vai e onde se dirixe. Ésta é a razón pola que antes de deseñar o desenvolvemento de calquera intervención pedagóxica, o profesorado debe ter clara unha Teoría da Educación que guie a determinación do proceso educativo e a selección dos medios para logralo.</p> <p>Para iso, e en primeiro lugar, é necesario precisar que é a Teoría da Educación, que lonxe de referirse exclusivamente a cuestións teóricas acerca da educación e polo tanto afastadas das realidades educativas, incide polo contrario en todos os aspectos propios da práctica educativa. Polo tanto, a Teoría da Educación significa coñecer para facer, saber para logo aplicar mellor as innovacións educativas e, en definitiva, para mellorar a calidade da educación.</p> <p>A continuación é obrigado determinar qué entendemos por educación, xa que ao ser un termo de uso habitual na vida cotiá porque a todas as persoas afecta de algúñ modo, todo o mundo se atrevería a dar unha definición de educación. Ademais, existen moitos conceptos afíns á educación como formación, ensino, aprendizaxe, instrución, capacitación, que se empregan en moitas ocasións como termos similares e que deben diferenciarse para a súa correcta utilización.</p> <p>Así mesmo, a educación non se pode reducir á que é impartida na escola -Educación Formal-, xa que as persoas se educan máis alá de ela e os influxos que se reciben a partir de outros medios son tanto ou más potentes que os que proceden da escola e incluso interfieren na súa acción. Polo tanto, faise necesario traballar os conceptos de -Educación Non Formal-, definida como o conxunto de procesos, medios e institucións deseñados en función de explícitos obxectivos de formación, que non están directamente dirixidos á provisión dos graos propios do sistema educativo regrado, e o de Educación Informal- que se referiría a aqueles procesos educativos que se producen indiferenciados de outros procesos sociais, que non foron institucionalizados nin sistematizados, que se dan no curso ordinario da vida.</p> <p>Un dos factores que influíu na crecente importancia que se lle outorgou tanto á Educación Non Formal como á Educación Informal foi o cambio nos valores defendidos pola sociedade, da defensa da virilidade ou a guerra pasouse á defensa da paz ou a tolerancia, valores nos que ata agora non educaba a escola e que a partir da transversalidade como na LOXSE e da inclusión da Educación en Valores da LOE, si serían incluídos nos seus contidos.</p> <p>Tendo en conta que a saída profesional deste curso de posgrao é a de ser docente en Educación Secundaria é polo que un bloque de contido centrarase exclusivamente no sistema educativo, co fin de introducir ao alumnado no universo da educación, prestando especial atención aos elementos que integran o sistema e ás súas funcións en relación coa acción educativa. En consecuencia considéranse os axentes socioeducativos e as súas responsabilidades pero tamén se presta especial atención a algunas institucións fundamentais como o Estado ou as Comunidades Autónomas en tanto responsables da normativa educativa.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construcción dun futuro sustentable.
B13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino
C10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C11	Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
O alumnado comprende os aspectos fundamentais da LOMLOE, en relación cos niveis educativos vinculados ao Mestrado de Secundaria.	B13 D1
O alumnado coñece e valora o rol dos axentes socioeducativos nos procesos educativos formais propios das ensinanzas de secundaria, bacharelato, formación profesional e ensinanzas de idiomas.	B7 C10 C11
O alumnado sabe como deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe con especial atención á equidade, a educación emocional e en valores, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e ou respecto dos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construcción dun futuro sostible.	B7 B13 C10 D1

Contidos

Topic	Content
1. O Universo educativo: concepto de educación. Os escenarios educativos. Educación formal, non formal e informal.	1.1. Concepto de educación. Trazos xerais e diferenciais. 1.2. Clarificación terminolóxica. 1.3. Dimensóns e piarezas da educación. 1.4. Os escenarios educativos: educación formal, non formal e informal. 1.5. Da escola tradicional ás escolas renovadas.
2. O sistema educativo. Os axentes socioeducativos (educadores/as, alumnado, familia) e a súa evolución.	2.1. O sistema educativo español. Análise histórica. 2.2. A estrutura do sistema educativo despois da LOMLOE. Ensinanza obligatoria e posobrigatoria. Educación Secundaria e Bacharelato. Formación Profesional. Ensiñanzas de Idiomas. 2.3. Institucións e axentes no sistema educativo. O rol do Estado e das Comunidades Autónomas. Os centros educativos. Profesorado e alumnado. As familias. Asociacións escolares.
3. A educación en valores.	3.1. Marco conceptual da educación en valores e actitudes. Cara unha convivencia pacífica. 3.2. Metodoloxía e estratexias didácticas ante valores e actitudes. 3.3. Avaliación de valores e actitudes. 3.4. Actitudes do profesorado ante valores controvertidos. 3.5. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos e a Declaración dos Dereitos da Infancia: contexto de actuación para a educación de valores e actitudes.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	8	30	38
Traballo tutelado	6	20	26
Resolución de problemas de forma autónoma	3.5	20	23.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	O profesorado presenta os núcleos temáticos da disciplina.
Traballo tutelado	O alumnado realiza traballos nos que aplica os coñecementos desenvolvidos na sesión maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo propio seguendo as indicacións do profesorado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Titorías
Traballo tutelado	Titorías
Resolución de problemas de forma autónoma	Titorías

Avaluación		Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	No caso do ALUMNADO ASISTENTE, a lección maxistral avaliarase mediante a súa presenza nas aulas. Será considerado alumnado asistente aquel que asista, polo menos, a 5 das sesións do módulo. A cualificación pola asistencia ás clases se realizará de acordo co número de sesións ás que se asistira.		20	C10 C11
Traballo tutelado	O alumnado aplica o coñecemento teórico a casos prácticos.	40	B7 B13	C10 C11
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo de elaboración propia seguindo as indicacións do profesorado.	40	B7 B13	C10 C11 D1

Other comments on the Evaluation

As probas descritas anteriormente conforman a estrutura da AVALIACIÓN CONTINUA, tanto para o alumnado asistente como para o non asistente.

A AVALIACIÓN GLOBAL constará das mesmas probas que a avaliação continua, pero con distintos prazos de entrega, que serán indicados ao comezo do módulo polo profesorado. O alumnado non asistente para compensar os 2 puntos que se pueden conseguir na avaliação continua pola asistencia ao total das sesións, deberán realizar un exame de preguntas curtas na data oficial.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web do mestrado.

A cualificación final da materia resultará da integración das distintas notas. Deberán ser superadas todas as partes para poder obter unha cualificación positiva. A superación das mesmas entenderase acadada cando se teña como cualificación polo menos a metade da nota máxima asignada a cada proba. O/a alumno/a que non realice todas as actividades de avaliação obterá unha cualificación final de SUSPENSO. De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas novamente na convocatoria de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Camps, V., **El gobierno de las emociones**, 1^a, Herder, 2011

Cid, X.M., **É posibel unha educación permeable á cultura Popular, Raigame, 27, pp. 61-65**, 2007

Colom, A.J. (coord.), **Teorías e instituciones contemporáneas de la educación**, 1^a, Ariel, 1998

Delors, J., **La educación encierra un tesoro**, 1^a, Santillana / UNESCO, 1996

Haydon, G., **Enseñar valores. Un nuevo enfoque**, 1^a, Morata, 2013

Lorenzo Vicente, J.A., **La educación secundaria en España: problemática histórico-educativa y actual. Monográfico. CEE Participación Educativa, número extraordinario**, Ministerio de Educación, 2011

Pozo Andrés, M^a del M. (ed.), **Teorías e instituciones contemporáneas de la educación**, 1^a, Biblioteca Nueva, 2009

Puig Rovira, J.M^a, Gijón Casares, M., Martín García, X. y Rubio Serrano, L., **Aprendizaje servicio: educar para la ciudadanía**, 1^a, Octaedro, 2007

Complementary Bibliography

Esteve, J.M., **Educar, un compromiso con la memoria. Un libro para educar en libertad**, 1^a, Octaedro, 2010

López-Ocón, L., **Un esfuerzo para superar el carácter elitista de la educación secundaria: el caso de la Segunda República española (1931-1936). Resgate - Rev. Interdiscip. Cult., Campinas, v. 29, pp. 1-32**, Universidade Estadual de Campinas, 2021

Mestre Chust, V., **La necesidad de la educación en Derechos Humanos**, 1^a, UOC, 2007

Sarramona, J., **Fundamentos de educación**, 1^a, CEAC, 1989

Soler, M^a.P. (coord.), **De la educación emocional a la educación en valores**, 1^a, MEC, 2008

UNESCO, **Reimaginar juntos nuestros futuros. Perfiles Educativos**, 44(177), 200-212, 2022

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA**Foreign Languages in the Spanish and International Context**

Subject	Foreign Languages in the Spanish and International Context			
Code	V02M066V09230			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato, Formación Profesional y Enseñanzas de Idiomas. Especialidad: Lenguas y Literaturas. Lenguas Extranjeras			
Descriptors	ECTS Credits 8	Choose Mandatory	Year 1st	Quadmester 1st
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Fernández Pena, Yolanda			
Lecturers	Bouzada Jabois, Carla Fernández Pena, Yolanda			
E-mail	yolanda.fernandez@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	This course aims to provide a comprehensive overview of foreign language teaching in Spain and Galicia in terms of legislation and current educational structures in the context of the objectives set by the Common European Framework of Reference for Languages. The information provided in the course will be dealt with in a practical way by means of debates and comparative studies between the situation in the national context and the most significant educational policies and contributions of the countries of our European environment as a priority, but also of other relevant areas of the world.			

Training and Learning Results

Code	
B1	
B3	
B4	
B5	
B6	
B10	
B13	
B17	
C3	(*)Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
C6	(*)Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.
C7	(*)Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, titoría e orientación académica e profesional.
C8	(*)Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.
C10	(*)Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C12	(*)Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.
C14	(*)Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
D1	(*)Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D3	(*)Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarios

Expected results from this subject

Expected results from this subject

Training and Learning Results

To design and develop didactic methodologies, both in groups and individually, adapted to the diversity nature of the group of students.	B1 B3 B4 B5 C3 C7 D1 D3
To develop proposals based on the acquisition of knowledge, skills and intellectual and emotional aptitudes.	B4 B10 B17 C8 C10 C12 D3
To know the historical evolution of the educational system in our country.	B1 B13 C6 C14 D1
To know and apply resources and strategies for information, tutoring and academic and professional guidance.	B4 B6 B13 B17 C7 C10 C14 D1 D3
To promote actions of emotional education, values and citizenship training.	B5 B10 B17 C3 C8 C12 D3
To relate education to the environment and understand the educational role of the family and the community, both in the acquisition of skills and learning and in education in respect for rights and freedoms, in equal rights and opportunities between men and women and in equal treatment and non-discrimination of people with disabilities.	B5 B10 B17 C7 C10 C12 C14 D3
To acquire social skills in family relations and orientation.	B5 B10 C3 C8 C10 C12 C14 D3
To know the educational and cultural value of the subjects corresponding to the specialisation.	B1 B13 B17 C6 C7 C14 D1 D3

Contents

Topic

1.- Language teaching in the current educational model, both at national and regional level.	Overview of language teaching in Spain and Galicia from the perspective of compulsory, post-compulsory and special education.
2.- The Common European Framework of Reference for Languages. Objectives, methods and priorities of European language policy.	Analysis and discussion of the fundamental documents on foreign language teaching in the European context.

3.- Reference levels of language learning and competence development.	Description and analysis of the specific, transversal and supplementary competences to be developed at the different levels of learning.
4.- The teaching-learning and certification of foreign languages by international institutions.	Relevant information on international institutions dedicated to the teaching and certification of foreign languages, members of ALTE, CERCLES, EALTA, among others.
5.- Curriculum design.	The curriculum (and its elements) of foreign languages in Secondary Education, Baccalaureate, Vocational Training and Official Language Schools. Language projects.
6.- Current teaching programmes.	Overview of current syllabuses for different types of teaching and their discussion from the perspective of the objectives set in the national and international context. The organisation of foreign language departments. Access to the public teaching service for teachers of foreign languages.
7.- Foreign languages as a global phenomenon. International educational experiences.	Overview of the most relevant international educational systems. CLIL methodology.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Previous studies	4	6	10
Lecturing	20	50	70
Mentored work	20	30	50
Presentation	20	50	70

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Previous studies	Presentation of the course: Discussion of the objectives, methods, materials and assessment criteria.
Lecturing	Expository presentation of the theoretical contents of the syllabus.
Mentored work	Self-assessment practical activities to be carried out at the end of each session.
Presentation	In-class activities where students will apply and expand the contents of the course.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Personalised attention during the sessions and office hours.
Mentored work	Personalised attention during the sessions and office hours.
Presentation	Personalised attention during the sessions and office hours.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Mentored work	Critical discussion of the content taught in each session of the course, published by each student in their blog, both of the first part of the subject (30%) and of the second part (30%).	60	B1 B3 B5 B10	C7 C10 C14 D1
Presentation	An oral presentation on an aspect related to the course that will be delivered during the face-to-face sessions.	40	B1 B4 B6 B10 B13	C3 C6 C8 C10 C12
			B17	D3

Other comments on the Evaluation

General remarks

In the first edition of records, there are two assessment systems: continuous and exam-only. The **default option** will be the **continuous assessment system**, unless students explicitly communicate their preference for the exam-only assessment system. Students who opt for the **exam-only assessment option** must inform the lecturers **no later than the second week of the course**. Participation in one of the assessment systems implies the **impossibility of participating in the other**.

FIRST EDITION OF RECORDS

1. Continuous assessment option

To be evaluated according to the continuous assessment system, it is essential that student **actively participate in class**, and complete and **submit on time the different tasks** proposed throughout the course. Likewise, students who opt for this assessment system must comply with the **minimum attendance requirement (80%)**. Otherwise, they will lose their right to be evaluated by means of the continuous assessment option.

The continuous assessment option consists of two components:

1. the **blog entries**, published regularly during the course and referring to both the first part (**30%**) and the second part of the subject (**30%**)
2. an **oral presentation** on an aspect related to the contents of the course previously agreed with the lecturers (**40%**)

In addition, students will have to complete the **in-class assignments** scheduled throughout the course.

Blog entries (60%) will have to be written and published according to the schedule set at the beginning of the course. Each entry submitted after the deadline will count as 0. The lecturers will also provide some guidelines on how to write those entries and how to deal with the different topics at the beginning of the course.

The **oral presentation (40%)** will also take place during the lecturing sessions, on the dates set by the lecturers.

To pass the course, it will be essential to obtain **a minimum grade of 5 points** (out of 10) in each component.

2. Exam-only assessment option

The final grade of those students who opt for this assessment system will be computed on the basis of the grades obtained in a **written exam (100%)** on the theoretical and practical aspects of the course, to be held on a date set by the coordinator of the master's degree. This exam will consist of **two parts**, one for each of the lecturers of the course, and each of these parts will account for 50% of the final grade. In order to pass the course, it will be essential to obtain a **minimum grade of 5 points** (out of 10).

SECOND EDITION OF RECORDS

Students who do not pass the course in the first opportunity or do not participate in the first edition of records will be evaluated by means of a **written exam (100%)** on the theoretical and practical aspects of the course, which will be held on a date set by the coordinator of the master's degree. This exam will consist of **two parts**, one for each of the lecturers of the course, and each of these parts will account for 50% of the final grade. In order to pass the course, it will be essential to obtain a **minimum grade of 5 points** (out of 10).

Important remarks:

- Exams and continuous assessment assignments are considered official and, therefore, **a change of date must always be duly justified by force majeure** (accident, surgery or death of a first-degree relative on the exact date of the activity) and, whenever possible, students must inform the lecturers prior to the date of the activity.
  - It is the student's responsibility to be aware of the dates on which the assignments must be submitted and the presentations and exams take place. **There is no obligation to communicate those dates through the eLearning platform.**
  - In the evaluation of the course, the **linguistic and stylistic correctness** of the tasks and tests will also be taken into account.
-

FRAUDULENT PERFORMANCE:

In accordance with Articles 40-42 of the Regulation on the evaluation, grading and quality of teaching and the student learning process, approved by the university senate on April 18, 2023,

Fraudulent action in any evaluation activity will result in a **zero (fail) final grade in the corresponding edition of records**, regardless of the grade of the activity in question in the overall grade of the subject and without prejudice to the possible consequences of disciplinary nature that may occur.

Alleging ignorance of what plagiarism or academic fraud implies will not exempt students from their responsibility in this regard.

Sources of information

Basic Bibliography

Baidak, N. et al., **Key data on teaching languages at school in Europe. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, European Commission**, EU Bookshop, 2012

Braine, G. (ed.), **Teaching English to the world: History, curriculum, and practice**, Routledge, 2005

Cantón, I. & M. Pino (coord.), **Diseño y desarrollo del currículum**, Alianza Editorial, 2011

Consello de Europa, **Marco común de referencias para las lenguas: Aprendizaje, enseñanza, evaluación**, Centro Virtual Cervantes, 2002

Consello de Europa, **CEFR companion volume with new descriptors**, Consello de Europa, 2018

García Doval, F. et al., **Marco y Portafolio: Porta Linguarum para los europeos**, Grupo Editorial Universitario, 2004

Ibáñez, J., E. Sanz & N. Goicoechea (eds.), **La interculturalidad y el aprendizaje de las lenguas en el espacio europeo**, Sevicio Publicaciones de la Universidad de Burgos, 2006

Jones, N. & N. Saville, **European language policy: Assessment, learning and the CEFR**, Cambridge University Press, 2009

Marsh, D. & Frigols Martín, M.J., **Content and Language Integrated Learning**, Blackwell Publishing, 2012

Vez, J.M., **Multilingual education in Europe: Policy developments**, Grupo Editorial Universitario, 2009

Complementary Bibliography

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Internships/V02M066V09301

Final Year Dissertation/V02M066V09401

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Didactics of Teaching Foreign Languages/V02M066V09231

Strategies for Teaching Innovation in the Field of Foreign Languages/V02M066V09232

Other comments

Students are expected to complete the tasks and come to the sessions prepared to discuss them.

Students should regularly check their email and visit the eLearning platform for the course (<https://moovi.uvigo.gal>).

Announcements and last-minute changes will be notified via the teaching platform.

Students should access regularly to the bibliographic sources in the library.

IDENTIFYING DATA**Didáctica da Ensinanza das Lingua Estraneiras**

Subject	Didáctica da Ensinanza das Lingua Estraneiras			
Code	V02M066V09231			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Lingua e Literaturas. Lingua Estraneiras			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dpto. Externo Filoloxía inglesa, francesa e alema Tradución e lingüística			
Coordinator	Salceda Rodríguez, Hermes Ferreiro Vázquez, Óscar			
Lecturers	Costa da Silva, Maria Manuela Ferreiro Vázquez, Óscar Rodríguez Rodríguez, Cristina Salceda Rodríguez, Hermes			
E-mail	hermes.salceda@uvigo.es offerreiro@uvigo.es			
Web				
General description				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

- B3 Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudiantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
- B4 Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
- B5 Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.
- C2 Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudiantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.
- C6 Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.
- C7 Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, titoría e orientación académica e profesional.
- C8 Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.
- C9 Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
- C10 Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
- C11 Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.
- C13 Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
- C14 Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
- D1 Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.

- D2 Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando errores lóxicos na toma de decisións.
- D3 Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarios

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Ofrecer ao futuro profesorado de ESO, Bacharelato, FP e Ensino de Idiomas a formación pedagólica e didáctica esixida pola lexislación actual.	B3 B4 B5 C6 C13 D1
Coñecer os contidos curriculares	B3 B4 B5 C9
Elaborar e programar unidades didácticas.	B3 B4 B5 C7 C9 C13 C14 D1 D2 D3
Buscar e deseñar actividades que fomente a competencia comunicativa traballando as catro destrezas (falar, escutar, ler, escribir) utilizando diferentes materiais e recursos (oral, impreso, audiovisuais, dixitais, multimedia...).	B3 B4 B5 C2 C8 C13 C14 D1 D2 D3
Adquirir estratexias para traballar atendendo á diversidade.	B3 B4 B5 C2 C8 C9 C10 C11 C13 D1 D2 D3
Dominar habilidades para que o proceso ensino aprendizaxe se desenvolva sempre no marco da educación en valores, a estimulación e esforzo do alumnado, dotándoo das ferramentas necesarias para aprender a aprender e favorecer a autonomía persoal.	B3 B4 B5 C8 C9 C10 C11 C13 C14 D1 D2 D3

Contidos

Topic

Situacións e variábeis de ensino das linguas extranxeiras

Contextos de adquisición e uso
Repertorio lingüístico

Novas metodoloxías na didáctica da ensinanza das linguas estranxeiras	☐ A aprendizaxe das linguas estranxeiras baseada en tarefas (ABT) ☐ A aprendizaxe das linguas estranxeiras baseada en proxectos (ABP) -Situacións de aprendizaxe e avaliación competencial ☐ A clase invertida na didáctica da ensinanza das linguas estranxeiras
Estratexias de comunicación. A comunicación oral e escrita e o seu tratamento na aula.	-Actividades de expresión, interacción e mediación oral
Procedementos para o fomento das habilidades comunicativas na aprendizaxe de linguas estranxeiras	-Actividades de expresión, interacción e mediación escrita ☐ Actividades de comprensión oral e escrita ☐ O uso dos rexistros coloquial e culto nas actividades de expresión e interacción oral e escrita
Actividades de lingua	☐ Tipoloxía ☐ Incorporación das actividades de léxico e dos contidos gramaticais e funcionais
Técnicas de escrita e redacción	
Materiais para a didáctica das linguas estranxeiras	-Materiais e recursos didácticos -O uso dos libros de texto. -Uso das TIC e móbiles.
Fomento da lectura e uso da literatura na didáctica do ensino/aprendizaxe das linguas estranxeiras	
A dimensión cultural na didáctica da ensinanza das linguas estranxeiras	
Apoyo, diversidade e multiculturalidade na didáctica das linguas estranxeiras.	-Lifeskills /competences pour la vie
Contextos de aplicación da didáctica das LE.	-Deseño Universal para a Aprendizaxe (DUA) na didáctica das linguas estranxeiras -Medidas de atención á diversidade na didáctica das linguas estranxeiras -Avaliación da atención á diversidade na didáctica das linguas estranxeiras -Traballar coa cultura da LE: o papel dos/as auxiliares de conversa. -Programas AICLE/CLIL
Os sistemas audiovisuais na didáctica das linguas estranxeiras	-Tipoloxía e emprego ☐ Didactización e remediación de documentos audiovisuais
A evaluación na aula de linguas estranxeiras	-Avaliación inicial, formativa e final -Uso de descriptores (rubrics)

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	60	120	180
Traballo tutelado	30	0	30
Debate	10	10	20
Estudo de casos	20	20	40
Traballo	0	30	30

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Presentación dos puntos esenciais dos contidos da materia.
Traballo tutelado	Resolución na aula de actividades relacionadas cos contidos da materia e encamiñadas a acadar os obxectivos fixados para a mesma.
Debate	Construcción dunha visión crítica sobre os contidos da materia mediante o intercambio de opinións na aula.
Estudo de casos	Análise de prácticas metodolóxicas de especial interese.

Atención personalizada

Methodologies Description

Lección maxistral	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de tutoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na misma.
Estudo de casos	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de tutoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.

Traballo tutelado	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de titoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na misma.
Debate	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de titoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.
Tests	Description
Traballo	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de titoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
TraballoNa modalidade de avaliação continua, cada alumno deberá realizar ao longo do curso 5 probas de avaliação (unha por cada un dos docentes da materia). Os criterios de avaliação, así como o formato, modalidade e prazos de presentación serán establecidos en cada grupo por cada profesor responsável no inicio do curso. A avaliação será, por tanto, continua, progresiva e sumativa. Cada profesor emitirá unha nota individual sobre 10. Esta será ponderada en función do número de horas do docente e sumada á dos demais para obter a cualificación final do alumno.	100	B3 C2 D1 B4 C6 D2 B5 C7 D3 C8 C9 C10 C11 C13 C14

Other comments on the Evaluation

ASISTENCIA E AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que asista regularmente ás clases será avaliado durante o curso por medio de un mínimo de 5 probas de avaliação (traballos e actividades propostos polos docentes), unha por cada un dos/as docentes da materia. Os criterios de avaliação, así como o formato, modalidade e prazos de presentación serán establecidos en cada grupo por cada profesor/-a responsável no inicio do curso. A avaliação será, por tanto, continua, progresiva e sumativa. Cada profesor/-a emitirá unha nota individual sobre 10. Esta será ponderada en función do número de horas do/a docente e sumada á dos/as demais para obter a cualificación final do alumno/a.

O alumnado que supere o 20% de inasistencia ás sesións docentes perderá o seu dereito á avaliação continua descrita no parágrafo anterior e poderá obter unha avaliação global por medio dun exame final comprensivo, tal e como se describe más abaixo.

O plaxio nun traballoou presentación será cualificado cun 0.

É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novedades a través da plataforma MOOVI e estar ao tanto das datas de entrega de traballos, de presentacións e de avaliação.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non siga ou non supere a avaliação continua poderá acollerse a unha avaliação global da materia, que se realizará mediante un exame (tanto na convocatoria de primeira oportunidade como na da segunda oportunidade).

Este exame consistirá na realización dunha proba que constará de cinco partes, unha por cada un das/os docentes da materia. Cada profesor/-a emitirá unha nota individual sobre 10 puntos, e esta será finalmente ponderada en función do número de horas que cada docente imparte, e sumada á dos demais para obter a cualificación final do/a alumno/a.

As datas destes exames serán as fixadas pola secretaría do Mestrado.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

CANTÓN, I. & PINO, M. (coord.), **Diseño y desarrollo del currículum**, Alianza Editorial, 2011

CONTI, G & SMITH, S., The Language Teacher Toolkit , Amazon, 2016
PALACIOS, I., Aprendiendo a aprender en el aula de lenguas extranjeras. Las estrategias de aprendizaje y su tratamiento en el aula . En Cassany, Daniel, El Portfolio Europeo de Lenguas. , pp. 155-184., Ministerio de Educación, 2006
PALACIOS, I. (dir.) ET ALII, Diccionario de enseñanza y aprendizaje de lenguas , En clave-ELE, 2007
PALACIOS, I. (dir.) ET ALII, Diccionario de ensino e aprendizaxe de linguas (versións española e galega) , 1.0, 2019
Complementary Bibliography
ADAM, J.-M., Textes: types et prototypes , Arman Colin, 2011
BENTLEY, K., The TKT (Teaching Knowledge Test) course: CLIL Module (Content and Language Integrated Learning) , Cambridge University Press, 2010
DALE L. & TANNER, R., CLIL activities: a resource for subject and language teachers , Cambridge University Press, 2012
DOLZ, J. & SCHNEUWLY, B., Pour un enseignement de l'oral : Initiation aux genres formels à l'école , ESF, 1998
DUFAYS, J.-L., GEMENNE, L. & LEDUR D., Pour une lecture littéraire. Histoire, théories, pistes pour la classe , 2ª edición, De Boeck-Duculot, 2005
GODARD, A. (dir.), La littérature dans l'enseignement du français langue étrangère , Didier, 2014
HARMER, J., The Practice of English Language Teaching , 5ª edición, Pearson, 2014
HOUSE, S (coord.), Didáctica del Inglés: Classroom Practice , Graó, 2011
HUVER, E., SPRINGER, C., L'évaluation en langues , Didier, 2011
LAURENS V., "Modéliser des séquences en FLE et FLM: analyse comparée de l'unité didactique et de la séquence didactique" en Le français aujourd'hui , n° 176, 2012, p. 59-75., 2012
LEBRUN, M., LACELLE, N; BOUTIN, J.-F., Introduction de La littératie médiatique multimodale. De nouvelles approches en lecture-écriture à l'école et hors de l'école , PUO, 2012
McCARTHY, M. O'KEEFFE, A. & WALSH, S., Vocabulary Matrix: Understanding, Learning, Teaching. , Heinle Cengage Learning, 2009
MEHISTO, P., MARSH, D., & FIGOLS, M.J., Uncovering CLIL , Macmillan, 2008
MOIRAND, S., Enseigner à communiquer en langue étrangère , Hachette, 1990
Oulipo, (Hermes Salceda ed.), Atlas de literatura potencial 1: Ideas potentes , Pepitas de calabaza, 2016
PARRISH, B., Teaching Adult English Language Learners: A Practical Introduction , 2ª edición, Cambridge University Press, 2019
RINVOLUCRI, M., Humanising your Coursebook (Activities to bring your classroom to life) , Delta Publishing, 2002
RIVÉ, R. & VIDAL, N., Project Work step by step (Handbooks for the English classroom) , Macmillan Education, 1993
SAN ISIDRO, F.X. (coord.), Materiais Plurilingües 3.0: Formación, creación e difusión , Xunta de Galicia, 2011
SCHWIETER, J.W. & BENATI, A. (edit.), The Cambridge Handbook of Language Learning , Cambridge University Press, 2019
SCRIVENER, J., Learning Teaching , Macmillan, 2011
TAYLOR, J., The Minimax Teacher , Delta Publishing, 2001
TOMALIN, . & STEMPLESKI, S., Cultural Awareness , Oxford University Press, 2003
THORNBURY, S., An A-Z of ELT. A Dictionary of Terms and Concepts , Macmillan, 2014

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA**Strategies for Teaching Innovation in the Field of Foreign Languages**

Subject	Strategies for Teaching Innovation in the Field of Foreign Languages			
Code	V02M066V09232			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato, Formación Profesional y Enseñanzas de Idiomas. Especialidad: Lenguas y Literaturas. Lenguas Extranjeras			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1st	1st
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Martínez Insua, Ana Elina			
Lecturers	Martínez Insua, Ana Elina Pérez Guerra, Javier			
E-mail	minsua@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	From a highly practical perspective, this subject will familiarize students with the notions of teaching innovation and teaching digital competence. After becoming familiar with and analyzing certain innovative methodologies and a wide repertoire of digital tools and resources, students will carry out numerous activities in which they will make use of the applications and create an innovative project in which they will have to put into practice the knowledge and skills acquired.			

Training and Learning Results

Code	
B3	
B8	
C7	(*)Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, titoría e orientación académica e profesional.
C8	(*)Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.
C9	(*)Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
C10	(*)Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C13	(*)Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
C14	(*)Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
D1	(*)Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	(*)Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	(*)Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarios

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Implementation of acquired knowledge through the development of innovative practices related to foreign language teaching B3

B8
C7
C8
C9
C10
C13
D1
D2
D3

Knowledge of relevant initiatives and proposals for teaching innovation in the field of foreign languages

B3
C7
C14
D1
D2

Contents

Topic

- Introduction	. Teaching innovation . Digital competence (teacher) . Frames of reference (DigComp21; DigCompEdu; DigCompOrg)
- Teaching innovation, innovative methodologies, and ICT	. Contexts for innovation . Objectives for innovation . Innovative methodologies . Creation of contents and Open Resources ... Copyright, Intellectual property, and licences ... Programmes, applications, tools, LMS . Artificial intelligence and teaching-learning foreign languages ... Tools ... Application in the foreign language classroom
- Implementation	. Information and information literacy . Communication and collaboration . Digital content creation . Security and use licenses

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	2	2	4
Lecturing	9	35	44
Seminars	14	24	38
Workshops	13	17	30
Presentation	4	30	34

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Presentation of the module by the teaching staff.
Lecturing	Presentation of the most theoretical contents by the teaching staff
Seminars	Activity focused on student work on specific topics of the module: search, reading, documentation work and preparation of the activity itself
Workshops	Activity focused on the acquisition of procedural knowledge and instrumental skills on specific topics of the module: elaboration, by the students, individually or in groups, of teaching materials focused on innovation
Presentation	Presentation of a teaching innovation project by the students. The project will provide a solution to the challenge posed to the students

Personalized assistance

Methodologies Description

Seminars	(a) Classroom and/or Remote-Campus academic assistance (b) Individualized in-person or virtual office-hours assistance (Ana Elina Martínez Insua: office B32, Javier Pérez Guerra: office B43)
Workshops	(a) Classroom and/or Remote-Campus academic assistance (b) Individualized in-person or virtual office-hours assistance (Ana Elina Martínez Insua: office B32, Javier Pérez Guerra: office B43)

Assessment		Description	Qualification Training and Learning Results			
Lecturing	Attendance and participation in ordinary teaching sessions.		5	B3 B8	C7 C8 C9 C10 C13 C14	D1 D2 D3
Seminars	Submission of the assignment and activities required throughout the ordinary teaching sessions	30		B3 B8	C7 C8 C9 C10 C13 C14	D1 D2 D3
Workshops	Submission of the assignment and activities required throughout the ordinary teaching sessions	30		B3 B8	C7 C8 C9 C10 C13 C14	D1 D2 D3
Presentation	Elaboration and presentation of a teaching innovation project following the requirements announced by the instructors	35		B3 B8	C7 C8 C9 C10 C13 C14	D1 D2 D3

Other comments on the Evaluation

Comments on evaluation

General considerations

In order to pass the subject it will be essential to obtain a minimum grade of 5 points.

Total or partial plagiarism in any type of work or activity, as well as non respect of the licenses of use, will suppose an automatic failure in the subject. Claiming ignorance of what plagiarism entails will not exempt students from their responsibility in this aspect.

1st assessment opportunity

There are two evaluation systems (continuous and single) to pass the subject in this first opportunity and participating in one of them implies the impossibility of participating in the other.

a) Continuous assessment

In order to take advantage of this system it is essential that the students carry out and deliver on time the different activities and works that are proposed in seminars and workshops. Tests in which students do not participate or activities not submitted within the stipulated period will be counted as 0. Likewise, students who opt for this evaluation system must comply with the minimum attendance requirement agreed by the master's degree.

b) Single assessment

The final grade of students who choose this single assessment system will be computed on the basis of the grades obtained in the single on-site test (oral and/or written), which will take place on the date established by the coordination of the master's degree. Please note that the single assessment test may consist of written and/or oral parts, it will deal with the theoretical and practical aspects of the subject, and its character will be markedly practical, as are the tests for students who take the continuous assessment.

For the realization of the single test it is necessary that students come to the classroom with a laptop computer or device that allows them to perform the proposed tasks. Students who choose this assessment system will be responsible for the configuration of their computer equipment so that it allows connection to the wifi network of the University of Vigo.

2nd assessment opportunity The single test, which will take place on the date that the coordination of the master's degree will officially set for the month of June/July, will deal with the theoretical and practical aspects of the subject. Like the single assessment test of the first opportunity, this 2nd assessment opportunity may consist of a written and/or oral tests, it will deal with the theoretical and practical aspects of the subject, and its character will be markedly practical, as are the

tests for students who take the continuous assessment.

For the realization of this single test of the 2nd opportunity, it is necessary that students go to the designated classroom with a laptop or device that allows the realization of the proposed tasks. Students who use this assessment system will be responsible for the configuration of their computer equipment so that it allows the connection to the wifi network of the University of Vigo.

Sources of information

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Salinas, Jesús, **Innovación docente y uso de las TIC en la enseñanza universitaria**, 1, Revista Universidad y Sociedad del Conocimiento, 2004

Raposo, M., Jacinto, J.J., Martínez, M.E., Florencio, A.P., **As TIC no ensino. Políticas, usos e realidade**, Editorial Andavira, 2013

Raposo Rivas, M., Martínez, M.E., **As TIC e as súas aplicácións na aula: Misión posible**, Editorial Toxosoutos, 2013

Trejo Sirvent, M.L., LLaven Coutiño, G., Culebro Mandujano, M.E., **Retos y desafíos de las TIC y la innovación educativa**, Atenas. Revista científico pedagógica, 2014

Kim, B., **Designing gamification in the right way**, Library Technology Reports, 5(2), 2015

Fernández-Menor, I., **El enganche y sentido de pertenencia escolar en Educación Secundaria: conceptos, procesos y líneas de actuación**, Revista de investigación en educación 21(2), 2023

González-González, M.T. & Cutanda-López, M.T., **Programas de reenganche educativo y condiciones organizativas para su implementación: la importancia de la coordinación curricular**, Educatio Siglo XXI, 38(2), 2020

Recommendations

Other comments

If there is no computer classroom equipped with computers for each student, it will be necessary to attend the classroom sessions with a laptop or device that allows access to the internet and the use of tools for content creation and educational resources. In this case, students must have access to the wifi network of the Universidade de Vigo and it will be essential that they consult the materials and news through the MooVi platform.

The regular use of the services provided by the libraries of the Universidade de Vigo (reference, bibliographic consultations, loan, etc.) is recommended.

The teachers may make an alternative evaluation test to those contemplated in this guide in case they suspects that any work (oral or written) or exam (oral or written) has been done in whole or in part using AI tools without having declared it. In this sense, given the impossibility of proving the use of AI, the mere suspicion by the teacher will be sufficient condition for the test at issue to be annulled and replaced by the alternative test, to be held on a date and time set by the teacher.

IDENTIFYING DATA**Prácticas Externas**

Subject	Prácticas Externas			
Code	V02M066V09301			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits 12	Choose Mandatory	Year 1	Quadmester 2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Ecoloxía e bioloxía animal			
Coordinator	Garrido González, Josefa			
Lecturers	Garrido González, Josefa			
E-mail	jgarrido@uvigo.es			
Web	http://http://mpe.uvigo.es/gi/			
General description	As prácticas externas están orientadas a completar e reforzar as competencias asociadas ao título. Realizaranse nunha contorna laboral e profesional real relacionado con algún dos ámbitos da Educación.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudiantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con otros docentes e profesionais do centro.
B5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.
B6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudiantes.
B10	Deseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.
B12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
C28	Adquirir experiencia na planificación, na docencia e na avaliación das materias correspondentes á especialización.
C29	Acreditar un bo dominio da expresión oral e escrita na práctica docente.
C30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando errores lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarios

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro onde se realizan as prácticas escolares	B3 B5 B6 B10 B12 B16 C28 C29 C30 C31 D1 D2 D3
Asumir que a competencia profesional do docente ten que evolucionar e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida	B12 B16 C31 D3

Contidos

Topic

Deseño de materias da especialidade
 Elaboración de materiais e actividades
 Aplicación de técnicas e estratexias de aprendizaxe en distintas etapas e cursos.
 Analise da práctica educativa

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticum, Practicas externas e clínicas	150	0	150
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas(Repetida non usar)	0	150	150

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Realización de prácticas coma docente nun centro de ensinanza secundaria. A titorización será levada a cabo por un docente do centro e un docente da universidade.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O alumnado terá dous titores ou titoras que o apoiarán nesta materia. Un tutor/a no centro de prácticas e un tutor/a na universidade que será o seu tutor/a de PAT

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Realización de prácticas coma docente nun centro de ensinanza secundaria (150 horas). RESULTADOS DE APRENDIZAXE -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen refelxionar sobre a súa práctica docente así como proponer accións de mellora	50	

Informe de prácticas, prácticum Elaboración dunha memoria de prácticas na que se explique o e prácticas externas(Repetida non usar)	50	B3 B5 B6	C28 C30 C31	D1 D2 D3
RESULTADOS DE APRENDIZAXE				B10
-O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización.				B12
-O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe.				B16
-O alumnado será quen refelxionar sobre a súa práctica docente así como proponer accións de mellora				

Other comments on the Evaluation

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Feliz, T. y Ricoy, M.C., **La formación inicial de los profesores de secundaria.**, Sanz y Torres., 2008

González, M. T., Escudero, J. M., Nieto, J. M. y Portela, A., **Innovaciones en el gobierno y la gestión de los centros escolares.**, Síntesis, 2011

Marco, B., **Competencias Básicas: Hacia un nuevo paradigma educativo**, Narcea, 2008

Perrenoud, Ph, **Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar**, Grao, 2007

Perrenoud, Ph, **Diez nuevas competencias para enseñar**, Graó, 2004

Sierra, B. y Pérez Ferra, M, **La comprensión de la relación de la teoría-práctica: una clave epistemológica de la didáctica. Revista de Educación**, 2007

Latorre, A., **La investigación-acción. Conocery cambiar la práctica educativa**, Grao, 2007

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Traballo Fin de Máster/V02M066V06401

Subjects that it is recommended to have taken before

Aprendizaxe e Ensinanza dos Módulos das Familias Profesionais do Sector Servizos/V02M066V06226

Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/V02M066V06102

Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/V02M066V06103

Innovación Docente e Iniciación á Investigación na Formación Profesional/V02M066V06227

A Formación Profesional/V02M066V06225

Orientación e Función Titorial/V02M066V06101

Sistema Educativo e Educación en Valores/V02M066V06104

IDENTIFYING DATA**Traballo Fin de Máster**

Subject	Traballo Fin de Máster			
Code	V02M066V09401			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Lingua e Literaturas. Lingua Estranxeiras			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación Ecoloxía e bioloxía animal Economía aplicada Historia, arte e xeografía Matemáticas			
Coordinator	Garrido González, Josefa			
Lecturers	Garrido González, Josefa			
E-mail	jgarrido@uvigo.es			
Web	http://mpe.uvigo.es			
General description	Materia orientada á realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenvolvemento orixinal nalgúnha das liñas do módulo específico do máster, e estará relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and
Learning Results**Contidos**

Topic

Elaboración de un traballo de investigación no
ámbito da educación secundaria**Planificación**

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentación	1	0	1
Traballo tutelado	10	139	149

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Presentación	Se realizará por cada alumno o alumna delante de un tribunal unipersonal donde ejercerá la presidencia la persona tutora. Su exposición será apoyada con los medios informáticos, audiovisuales, multimedia, etc. oportunos, con una duración entre 8 y 10 minutos y posteriormente el tribunal formulará al alumno las cuestiones que considere oportunas durante 5 minutos.

Traballo tutelado	Realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenrolo orixinal nalgunha das liñas desenvolvidas no módulo específico do Mestrado, relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario. Encamiñarase ao desenvolvemento dunha actividade que contribúa a acadar un conxunto de competencias de carácter académico, profesionalizante e investigador que enriqueza globalmente a súa formación inicial. Será guiado por unha persoa docente da universidade. Este traballo estará encadrado na etapa da educación secundaria obligatoria ou postobrigatoria. O traballo de fin de mestrado poderá estar ligado ás actividades de aula, unidades didácticas ou proxectos realizados polo alumnado na fase de prácticas, incluíndo sempre os aspectos de investigación educativa pertinentes a xuízo da persoa titora da universidade.
-------------------	---

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado Traballo de investigación no ámbito da educación secundaria tutelado por un docente da titulación.

Avaliación

	Description	QualificationTraining and Learning Results
Presentación	<p>Será realizada por cada alumno ou alumna diante dun tribunal. A súa exposición será apoiada cos medios informáticos, audiovisuais, multimedia/et. oportunos, cunha duración entre 8 e 10 minutos e posteriormente o tribunal formulará ao alumno as cuestións que considere oportunas.</p> <p>RESULTADOS DE APRENDIZAXE:</p> <ul style="list-style-type: none"> -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen refelxionar sobre a súa práctica docente así como proponer accións de mellora 	30
Traballo tutelado	<p>Realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenrolo orixinal nalgunha das liñas desenvolvidas no módulo específico do Mestrado, relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario. Encamiñarase ao desenvolvemento dunha actividade que contribúa a acadar un conxunto de competencias de carácter académico, profesionalizante e investigador que enriqueza globalmente a súa formación inicial. Será guiado por unha persoa docente da universidade. Este traballo estará encadrado na etapa da educación secundaria obligatoria ou postobrigatoria. O traballo de fin de mestrado podrá estar ligado ás actividades de aula, unidades didácticas ou proxectos realizados polo alumnado na fase de prácticas, incluíndo sempre os aspectos de investigación educativa pertinentes a xuízo da persoa titora da universidade.</p> <p>RESULTADOS DE APRENDIZAXE:</p> <ul style="list-style-type: none"> -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen refelxionar sobre a súa práctica docente así como proponer accións de mellora 	70

Other comments on the Evaluation

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Comisión para xulgar o Traballo Fin de Mestrado : elaboración, presentación e defensa do TFM: 100% da nota

- Calidade do documento escrito

- Pertinencia do contido exposto.
  - Calidade da presentación oral.
  - Capacidade para a súa defensa.
  - Grao de resolución manifestado.
  - Adecuacións do recursos e medios empregados na presentación, incluído o uso das TIC.
-

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

- APA, **Manual de Publicaciones de la American Psychological Association**, 3^a, Manual Moderno., 2010
- Feliz, T., Ricoy, M. C. et al., **The software for the content analysis: wrong, technical and artistic uses. Beyond Text: Video and other Medium Use in Qualitative Research (pp. 103-120)**, 2012
- Hernández, R., Fernández, C. & Baptista, P., **Metodología de la investigación**, McGraw-Hill., 2006
- Flick, U., **Introducción a la investigación cualitativa**, Morata., 2004
- Mcmillanm, J. y Shumacher, S., **Investigación educativa una introducción conceptual.**, Pearson., 2005
- Ricoy, M.C., **Consideraciones sobre la construcción de los instrumentos de recogida de información en la investigación educativa.**, Guadalbullón, 2009
-

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

- Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/P02M066V06102
- Diagnóstico e Evolución da Competencia Curricular/P02M066V06106
- Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/P02M066V06103
- Prácticas Externas/P02M066V06301
- Sistema Educativo e Educación en Valores/P02M066V06104
-

Other comments

É necesario superar tódalas materias da titulación para poder presentarse ao TFM.
